

ประสิทธิภาพของปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟตร่วมกับปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตถั่วเหลืองหลังนา
หัวหน้าการทดลอง นางสาวโสพิศ ใจपालะ สังกัด ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่

บทคัดย่อ

การทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟตร่วมกับปุ๋ยเคมีต่อผลผลิตถั่วเหลืองหลังนา ดำเนินการในฤดูแล้ง ปี 2560-2562 วางแผนการทดลองแบบ 2 x 3 Factorial in RCB จำนวน 4 ซ้ำ ปัจจัยที่ 1 คือ การใส่ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต (กรมวิชาการเกษตร) 2 ระดับ คือ การใส่และไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต ปัจจัยที่ 2 คือ การใส่ปุ๋ยเคมี 3 อัตรา ได้แก่ 1) 3-0-6 กิโลกรัม N-P₂O₅-K₂O ต่อไร่ 2) 3-4.5-6 กิโลกรัม N-P₂O₅-K₂O ต่อไร่ และ 3) อัตรา 3-9-6 กิโลกรัม N-P₂O₅-K₂O ต่อไร่ ผลการทดลอง พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟตและปุ๋ยเคมี โดยการใส่และไม่ใส่ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต และปุ๋ยเคมีที่อัตราแตกต่างกันให้การเจริญเติบโตและผลผลิตไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่มีแนวโน้มว่าการใส่ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟตให้ผลผลิตสูงกว่าการไม่ใส่ เมื่อพิจารณาผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ พบว่าทุกกรรมวิธีมีค่า Value to Cost Ratio (VCR) น้อยกว่า 2 จึงไม่คุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ ดังนั้นการปลูกถั่วเหลืองในพื้นที่ที่ดินมีธาตุฟอสฟอรัสเพียงพอ (> 12 ppm) ไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยทั้ง 2 ชนิด

คำสำคัญ: ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต ปุ๋ยเคมี และถั่วเหลือง